

NOVINY

Kulturního spolku Kozojedy

číslo 1

1. června 2002

Činnost Kulturního spolku

-----BYLO-----

Divadlo – 16. 2. 2002

V sobotu 16. 2. 2002 se uskutečnil zájezd do Komorního divadla v Plzni na představení Šumař na střeše. Zájezd zorganizovala p. L. Slachová, zúčastnilo se cca 40 lidí.

Masopust – 23. 2. 2002

HONEM PŘÍTELI, POSPĚŠ SI! POTÁHNI SI MASKU KŮŽÍ! NESAĎ SI OBLIČEJ! VSTUPEJŠ NA SCÉNU!

Co nás láká vstát z pohodlných křesel, nechat vypnutý televizor, odejít z teplého domu jedno zimní odpoledne, jednu únorovou sobotu...

To odpoledne byl celkem hezký den, teplota mírně nad nulou, nesněžilo, ani nepršelo, bláta přiměřeně. Jedna část masek se připravovala v „hasičárně“, někdo doma a velká část u Štěrbů v dílně. Tam to vypadalo jako v šatně nějakého podivného divadla. Svršky se povalovaly po židlích, kamenech i sochy posloužily jako věšáky. Pomalu se začaly objevovat namísto známých tváří ty změněné. Dnes už skoro nikdo neví, jaký byl masopust v dávných dobách, už nikdo nehledá symboliku v jednotlivých postavách. Málokdo také ví, proč se vlastně v tyto dny lidé převlékali za maskary. Ve všem byla určitá symbolika. Každá maska představovala nějakou

pohanskou postavu a lidé věřili, že když na sebe vezmou podobu něčeho tajemného, třeba i neexistujícího tvora nebo zvířete, přivolají tím lepší úrodu, štěstí, teplo, déšť a podobně. Dnes je to jiné, ale nechceme zapomenout takové zvyky vedoucí k sounáležitosti mezi nimi. Možná trocha exhibicionismu, který je v každém z nás a především veselí, kterého není nikdy dost. A že při masopustu je veselo... však, kdo tam byl, viděl. Před druhou hodinou odpoledne byly masky připravené k průvodu. Najednou se objevil namísto jednoho váženého občana důstojný Mrazík s berlou mrazilkou. Okolo něho se rojily matřjošky s copy až do pasu spletenými z červeného chemlonu a v sukních kolorovaných ruským motivem, nechyběla půvabná Nastěnka a statný Ivánek.

Thustá Marfuška lízala veliké červené lízátko. Loupežníci se snažili být co nejhroznější a v ničem si nezadali s Babou Jagou s bradavicí na nose a odrbaným hrbem. V hokejistických dresech se skrývaly dvě kozojedské ženy a naopak v masce plavkyně byl muž. Motýl Emanuel měl svou Makovou panenku, Křemílek se držel Vochomůrky, lehké ženštiny hlídal jejich pasák. Nechyběl smrták, fotograf se starým fotoaparátem, krásné upírky s bledými tvářemi, upířími zuby oblečené v šatech princezen, lesní skřítek, zdravotní sestřičky s pojízdnou židlí a infuzí. Tři záchody se potácely po silnici. Nejobávanější ze všech maškár hrachovinové medvědy vedli dva medvědáři. Ženich a nevěsta, hlavní aktéři masopustu, byli opravdu krásně vyšňořeni. Zahajovali průvod, který vycházel kolem druhé hodiny, když se sešly všechny masky před hasičárnou. Muzika pana Beneše hrála do pochodu a k tanci. Okolo silnice stáli kozojedští a spousta lidí z okolních vesnic. Šlo se od domu k domu, tančilo se, pilo, řádilo. Děti, které zpočátku neměly daleko k pláči a maškar se bály, brzy poznaly, že jim nic nehrozí, běhaly za maskami po celé vsi. U domů se tancovalo. Ženich bral k tanci panímámu, nevěsta pantátu. I další masky se střídaly v kole. V domech měli připravené pití a jídlo, vynášeli je ven, aby počastovali účastníky masopustu. Za krátkou dobu měli diváci pomalované nosy a tváře krémem na boty. Slečny a mladé paní měly největší strach z medvěďářů, kteří je chytali a házeli do náručí medvěďů. Jeden medvěd se svalil na zem, strhl ženu na sebe, druhý nalehl na ní a medvěďáři ještě skočili na záda medvěda, který byl navrchu, aby ženu řádně zvalchovali. Pak museli nemotorné medvědy zvednout. (Tohle je jeden ze zachovaných tradičních zvyků a znamenal posílení plodnosti). Ostatní maškary nezůstávaly pozadu a snažily se podle charakteru své postavy vyvádět lidem různé

skopičiny. Loupežníci například přepadávali a rokovali, jestli oloupit, neoloupit, sežrat, nesežrat a čím měli v sobě více výhřevných frťanů, opírali se těžce o své sochory. Upíří muž se zeleným obličejem halil do svého pláště podobného křídílům černého motýla nejraději mladé slečny. Upírky dávaly svým obětem napít ze svých zásob krve (jakéhosi červeného alkoholu), hokejistky se oháněly hokejkami, lehké ženštiny laškovaly s každým mužem, zdravotní sestřičky na svém křesle dávaly infuze alkoholu hadičkou přímo do úst. V průvodu jel vozík s blikajícím majáčkem na kozlíku, tažený poníkem. „Pivní rychlá pomoc“, vezlo se na něm lahvové pivo. Okolo vozíku bylo stále plno. Možná to byla ta únorová zima zalézající pod kůži, že tak chutnali frťanky alkoholu, které příjemně hrály a možná, že někteří jen vypadali jako opilí při své rozjařenosti. Veselo bylo dost a dost a bavili se přihlížející i aktéři sami. Na sklonku dne, kdy se tančilo u posledního domu, se spustil slabý, ale studený déšť, začalo se šerit. Bylo načase průvod ukončit. Lidé se pomalu rozešli a maškary pospíchaly do kulturního domu odstrojit se ze svých masek a ohřát se. Všichni odevzdali své korunky, které jim štedří sousedé naházeli do kasiček. Peníze poslouží Kulturnímu spolku k financování dalších akcí. Tou nejbližší budou Máje.

Pokud jsem v tomhle popisu kozojedského masopustu na některé masky zapoměla, odpusťte. Tohle je pouze malý přehled sobotní akce. Každý, kdo se zúčastnil, ví nejlépe, co se dělo, jak veselo bylo. Byl tu pocit sousedské pospolitosti, ochota udělat si legraci sami ze sebe, pobavit ostatní.

To jsou důvody, pro které stojí za to se zvednout z křesel, opustit teplý dům jednoho zimního dne, jednu únorovou sobotu...

(V. Peřinová)

Muzikantský bál

V sobotu 6. 4. se v Kulturním domě v Kozojedech konal Muzikantský bál za účasti čtyř kapel. Zahrála hudba p. Fencla, hudba p. Žákovce, hudba p. Matějky a závěr patřil mladé kapele z Kralovic zvané Repelent. Zúčastnilo se 188 platících tanečníků či posluchačů, hrálo se do 4 hodin ráno. Ples měl velký úspěch jak u posluchačů, tak účinkujících, kteří přislíbili účast na dalších muzikantských plesech. Hlavní starost s organizací plesu vzal na sebe spolu s výborem Kulturního spolku pan František Tichý.

Máje

V sobotu 4. 5. 2002 se v Kozojedech opět uskutečnily Staročeské máje. Zúčastnilo se celkem 20 párů májovníků: J. Štěrba – P. Šubrtová, B. Štěrba – J. Rejmanová, J. Baborák – J. Romová, D. Týmr – K. Vitoušová, J. Pekárek – M. Zábranská, V. Pícl – V. Píclová, P. Rom – I. Strnadová, V. Zuska – R. Galovičová, J. Vitouš – I. Galovičová, J. Kučera – V. Královcová, V. Peřina – L. Fenclová, J. Oliverius – J. Prusíková, P. Pícl – M. Šourová, J. Hlavsa – H. Štěrbová, P. Gajdoš – M. Lavičková, M. Peterka – V. Soukupová, M. Fryček – P. Vrbová, Z. Lomička – R. Lomičková, L. Urban – Š. Cinková, V. Telín – J. Vaňková.

Organizování májů se ujala H. Štěrbová s paní Z. Týmrovou, které patří mimo jiné velký dík za zajištění krojů pro májovníky. Finanční zajištění akce obstarala paní M. Němcová.

Tanečníci se sešli poprvé 4. 3. v kulturním domě, kde se začalo pod vedením H. Štěrbové s nácvikem staročeské besedy. Plakáty vyhotovil Zd. Beran. Kroje byly zapůjčeny z půjčoven v Plzni a Kralovicích, mnozí májovníci si

je také opatřili sami. Během průvodu vsí byly prodávány perníčky, které upekly a ozdobily paní V. Peřinová a ženy a dívky z Kozojed.

Večer 30. 4. byla postavena za účasti mládeže z Kozojed a okolí májka u kulturního domu a v předvečer Májů chlapi postavili májky svým tanečnicím. V den Májů odpoledne se sešli v kulturním domě májovníci s tradičním kecalem panem O. Procházkou. Než vyšel průvod obcí, zatančily u májky besedu děti z tanečního kroužku při ZŠ pod vedením paní V. Kovářové. Průvod májovníků vedený hudbou pana Fencla následovaný davy lidí obešel vesnici a zastavil se u domů jednotlivých kozojedských tanečnic, aby zde májovníci zatančili a zazpívali dívce známou písničku s vtipným textem od pana V. Beneše (č. 61), který tyto verše každoročně obětavě skládá. Na závěr došel průvod pro starostu obce pana L. Pícla, odvedli ho k májce a tu společně zalili. V kulturním domě večer probíhala májová veselice, k tanci hrála hudba pana Žákovce. Zúčastnilo se 173 platících lidí. Ve 21 hodin předvedli májovníci Staročeskou besedu, se kterou sklídili obrovský úspěch a všichni se už těší na další Máje.

Členská schůze

Dne 17. 5. 2002 se v zasedací místnosti OÚ konala členská schůze Kulturního spolku. Zhodnotily se všechny proběhlé akce a prodiskutovala se příprava akcí budoucích. Zúčastnilo se 28 členů.

----- **JE** -----

Členstvo spolku

Kulturní spolek Kozojedy má k 31. 5. 2002 celkem 75 členů a to nejen z Kozojed a okolí, ale i z Prahy, Plzně, Horní Břízy.

Dětské hřiště

Poté, co rada schválila vybudování dětského hřiště na školním pozemku, začalo SRPDŠ s pomocí Kulturního spolku dle návrhu p. R. Berana a díky příspěvku OÚ (Kč 30 000,-) a sponzorů (Kč 20 000,-) s jeho výstavbou. Děkujeme všem, kteří finančně přispěli nebo se na vybudování hřiště podílejí.

Lípa milénia

Lípa, která byla zasazena 18. 11. 2001 u kostela sv. Mikuláše je poškozena. Škoda!

----- **BUDE** -----

Dětský den

Spolek pro ochranu přírodní rezervace a hradu Krašova již druhý rok pořádá ve spolupráci s Kulturním spolkem Kozojedy Dětský den zvaný „Pojďte s námi do pohádky“. Pohádkový den se uskuteční 8. 6. 2002 od 10:00 do 17:00 hod. Parkoviště pro automobily bude na Rohách, odtud se k hradu dostanete pěšky. Pro mikroregion Kralovicko obstará dopravu na Rohy autodoprava Vatra, rozpis jízd je na zastávkách Vatra.

Cesta do pohádky začíná u Dítětovic roubenky, kde s představením Mrazík budou vystupovat členové Kulturního spolku. Dále po cestě objevíte Šípkovou Růženku, Čerta a Káču, Rumcajse, Pejska a kočičku, Perníkovou chaloupku – to vše s dětmi ze ZŠ Kozojedy nacvičila p. V. Kovářová. Na hradě se budou předvádět šermířské souboje, bude tam výstava historických zbraní a mučidel. Občerstvení je zajištěno, děti obdrží malé dárky. Určitě přijďte, srdečně Vás zveme.!!

Perly baroka

Připravuje se koncert G. Demeterové v kostele sv. Mikuláše v Kozojedech dne 10. 8. 2002. Bude to úvodní koncert k akci „Barokní perly – Plasy 2002“ konané 10. – 17. 8. 2002 v Plasích s koncerty v Kozojedech, Dolní Bělé a Manětíně. Celý projekt je námětem houslistky Gabriely Demeterové. Je týdenním festivalem, který kromě výchovy mladých umělců je navíc letos tématicky zaměřen na propagaci a finanční podporu rekonstrukce památek ve jmenovaných místech. Festival se letos koná podruhé.

Kultura v okolí

Letní kino Kralovice tel. 0182/396464

Začátky představení ve 21:30

1. 6. – Jako kočky a psi
(17:00 hod)	9. 6. – Divoké včely	22.6. – Pekelná ženská
2. 6. – Rok ďábla	11.6. – Příšerky, s. r. o (21:30)
(v 17:00 ve stálém kině)	23.6. – Babí léto
3. 6. – Návrat do Země
Nezemě (17:00 hod)
Policajtky (21:30)	14.6. – Čistá duše	24.6. – Sex pistols, děs a běs
4. 6. – Pravá blondýnka	15.6. – Sejměte Cartera	25.6. – Showtime
5. 6. – Protiúder	16.6. – Zatracení	26.6. – Křižovatka smrti
7. 6. – Neříkej ani slovo	18.6. - Jedinečný	27.6. – Na křídlech vážky
	20.6. – „O“	28.6. – Sex a Lucia
	21.6. – Training Day	29.6. – Pearl Harbor
		30.6. – Výlet

M. Týnice – tel. 0182/396410

otevřeno út-ne 9-18 hod

- stálá expozice
- VĚRA JANOUŠKOVÁ – koláže, smalty
(do konce června)

Plasy – Konvent – tel. 0182/322174

otevřeno út-ne 9-12, 13-17 hod

- stálá expozice
- výstava SETKÁNÍ V PLASÍCH (obrazy, kresba, grafika, dřevorezba)
(M. Janečková, M. Trebulová, Z. Stehlík, J. Souček, V. Bunda, J. Štětka, J. Kornatovský)
(do 26. 6. 2002)

A ještě – zajímavosti pro Vás

Dřevo a kámen

V Praze v kapli Sv. Jana Nepomuckého na Jungmanově náměstí se 23. 5. 2002 – 12. 6. 2002 koná výstava „Dřevo a kámen v rodině“, na které vystavuje své práce pan B. Štěrba se syny Janem, Bartolomějem a dcerou Helenou a řezbář Jan Rejman s dcerami Květou, Ladou a Janou. Otevřeno je denně od 9:00 do 18:00 hodin.

Kašna Kralovice

V Kralovicích na náměstí bude už koncem června stát nová kašna. Navrhl ji architekt Jaroslav Steiner, zhotoví ji Bartoloměj Štěrba z osmi metrů krychlových božanovského pískovce. Kašna by měla půdorysem tvaru kříže a kopulí připomínat dominantu Kralovicka, dílo barokního architekta Santiniho v Mariánské Týnici..

Vydává Kulturní spolek Kozojedy - Jaroslava Benešová, H. Štěrbová

Poděkování všem, kteří přispěli do tohoto čísla: H. Štěrbová, V. Peřinová, V. Kovářová,
Z. Týmrová, M. Němcová